

Heeft de Wageningse student nog wel een band met de veehouderij? En drijft het onderzoek niet te ver af van de dagelijkse praktijk? Aalt Dijkhuizen, voorzitter van de raad van bestuur van Wageningen UR, is optimistisch. „Wij willen de kloof tussen onderzoek en boer juist verkleinen door meer samen te werken.

De crises van enkele jaren geleden bezorgden de veehouderij een slechte naam. Veel studenten lieten de studie veehouderij links liggen. Hoe populair is die studierichting nu bij Wageningse studenten? „Onze studie dierwetenschappen, waar de veehouderij onder valt, is de sterkst groeiende richting van allemaal en trekt op een na de meeste studenten (biologie staat op één, red.)”, zegt Dijkhuizen. „Voor de melkveehouderij is populair. Wageningen UR doet het sowieso goed bij de student. Zo stijgt dit jaar het aantal studenten afkomstig van het vwo met 5 procent.”

Het onderzoek wordt soms verweten te ver van de boer af te staan. Voelt Wageningen UR zich verbonden met de veehouderij?

„Wij willen de afstand tussen het onderzoek en de boer verder verkleinen, door meer met boeren samen te doen. Voorbeelden zijn de projecten Koeien en Kansen en de melkveeacademie die wij samen met landbouworganisatie LTO opzetten. Onderzoekers en boeren kunnen veel van elkaar leren en samen de beste oplossingen bedenken.”

Dat klinkt mooi. Maar het leeuwendeel van het onderzoeksgeld komt van het ministerie van LNV. En de betaler bepaalt. LNV kiest voor onderzoek met een maatschappelijke invalshoek, niet voor de verbetering van de economische positie van de veehouder. „Ik vind dat de huidige overheid juist meer openstaat voor de praktijk en het bedrijfsleven, en dus ook voor de veehouderij. Ook de overheid heeft er niks aan als het onderzoek een kant opgaat die in de praktijk niet wordt opgepikt. Maar tot nu toe laat de praktijk te weinig van zich horen als het gaat om de besteding van overheidsgeld voor onderzoek. De veehouderij moet actiever zijn en zorgen voor korte lijnen naar het onderzoek. Wat dat betreft, stel ik het zeer op prijs dat door LTO de banden nu duidelijk wordt aantrokken.

Dat er door de overheid te weinig werd gekeken naar de economische positie van het bedrijf, vind ik inderdaad een zorgpunt. Je kunt geweldig verantwoord produceren maar de economie telt wel. Hier ligt een duidelijke taak voor de sector zelf.”

De overheid probeert al jaren de biologische landbouw te bevorderen. Maar haar doelstelling van 10 procent biologisch landbouwareaal lijkt onhaalbaar. Is dat geen weggegooid geld?

„Tien procent van ons onderzoeksbudget gaat naar biologische landbouw. Het budget daarvoor wordt door de overheid bepaald. Maar wij proberen daar projecten voor te bedenken waar ook de gangbare landbouw zijn voordeel mee kan doen. De motie van PvdA-Kamerlid Evert Harm Waalkens – tien procent van het onderzoek moet biologisch gericht zijn – heeft zijn uitwerking niet gemist. De biologische landbouw heeft zich wel degelijk ont-

wikkeld. Maar het beoogde marktaandeel komt er niet. Het is de hoogste tijd dat de politiek de motie heroverweegt en niet star vasthoudt aan die tien procent. De maatschappij maak je nu eenmaal niet vanachter een Haags bureau.”

Media doen ons geloven dat de kloof tussen veehouderij en maatschappij groeit. Zo zou voor de intensieve veehouderij geen plaats meer zijn in Nederland. Hoe vindt u dat?

„Onzin. De samenleving is veel positiever over veehouderij dan een enkele journalist of actiegroep beweert. Dat bewijst onderzoek keer op keer. Veehouders kunnen trots zijn op hun bedrijf en op wat zij doen.”

Waar moet de Nederlandse veehouderij naar toe, wil zij toekomst hebben en leveren wat de consument vraagt?

„Er zal altijd variatie blijven in bedrijven. Er is plek voor niche-markten, maar daar moeten niet te veel bedrijven op inspringen. Aan de andere kant is er een plek voor grote intensievere bedrijven.

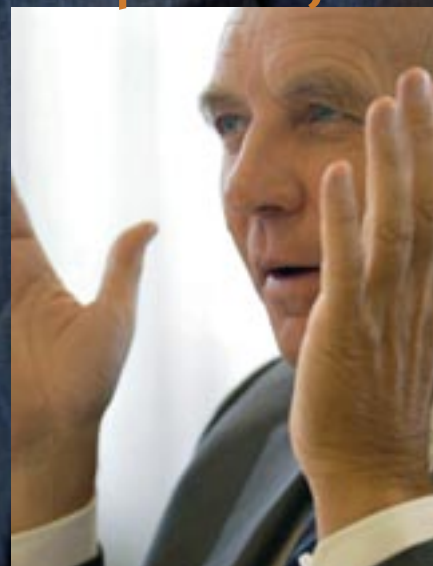
Waar de veehouderijkolom als geheel tot nu toe te weinig oog voor heeft, is de markt van voeding en gezondheid. Dat wordt een leidend thema en aanknopingspunt voor het realiseren van meer toegevoegde waarde. Consumenten lopen echt niet allemaal alle winkels af op zoek naar het allergoedkoopste stukje vlees of kaas. Zij willen smaak, gemak, kwaliteit en gezondheid. De mens wordt ouder en wil vooral gezond blijven. Het product mag geen allergie veroorzaken of overgewicht. Daar gaat de consument steeds meer voor over hebben.”

Het buitenland zit ook niet stil. Kan de Nederlandse veehouderij de concurrentie met het buitenland aan?

„Een mooi voorbeeld komt uit de tuinbouw. Toen de energiecrisis begin jaren tachtig de energierekening voor een doorsnee bedrijf met 100.000 gulden omhoog dreef, leek dat het einde van de Nederlandse glastuinbouw. De concurrentieslag met warme landen als Spanje leek voorgoed verloren. Niks bleek minder waar. De glastuinbouw is nu sterker dan ooit. Hij was innovatief, vond nieuwe marktsegmenten en ontwikkelde nieuwe producten. Met de verfijnde klimaatafstelling kan de plant in de kas precies zo worden geteeld als de consument die wil hebben. De beste kwaliteit komt uit Nederland en ook nog voor een concurrerende kostprijs.

De veehouderij kan een voorbeeld nemen aan de innovatiekracht van de tuinbouw. Daarbij is het belangrijk te opereren vanuit de kolom als geheel. Alleen samen kun je de markt bedienen en optimaal inspelen op de wensen van de consument. In de veehouderijkolom zit nog te veel wantrouwen jegens elkaar. Daar valt dus nog heel wat te winnen.”

Aalt Dijkhuizen van Wageningen UR: 'De praktijk moet meer van zich laten horen'

Foto's: ANA